

Pohorelský školáčik

Časopis zo života ZŠ s MŠ Pohorelá

Číslo 3 - november

Šk. rok: 2015/2016

Z obsahu:

Úvod

17. november

Mladá slovenská poviedka

Taxikár

Polomské štyri zvony

Gerbócova literárna Snina

Testovanie 5

Výlet v Banskej Bystrici

Burza stredných škôl

5 proti 5

Komparo

Deviatáci v Bratislave

Vyučovanie v Podbrezovej

Taylor Swift

Vyfarbi si obrázky

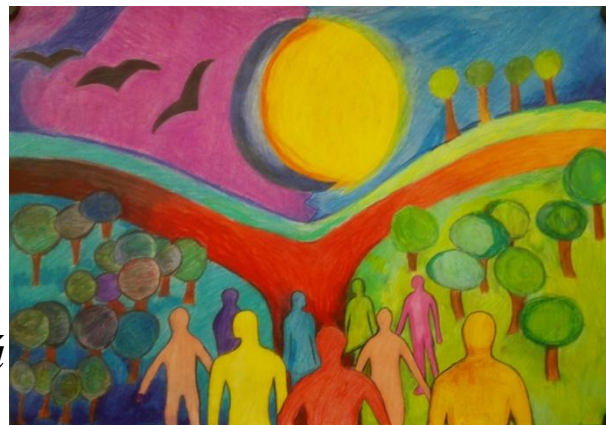
Pohoreľské nárečie

Pohoreľské príslovia a porekadlá

Vianočné vinše

Výtvarné práce našich žiakov

Úvod

Jedenásty mesiac roka, posledný mesiac jesene, November, ktorý sa každoročne nesie v znamení Sviatku všetkých svätých, osláv Halloweenu a v USA Dňa vďakvyzdania, je už za nami. Ak ste zabudli, aké to bolo hrabať lístie a zbierať posledné opadané jablká, otvorte si nášho Pohorelského školáčika a pripomeňte si novembrové udalosti, ktoré sa uskutočnili na pôde našej školy. Od literárnych a výtvarných súťaží, cez výlety, žiacke podujatia a zábavky pre mladších žiakov, až po vlastnú podobu hry 5 proti 5. Toto všetko opäť spísali členovia redakčnej rady z deviatej triedy. ☺

Vaša redakcia Pohorelského školáčika ☺

17. november

Deň boja za slobodu a demokraciu

Dňa 17. novembra mal každý z nás voľno, pretože bol štátny sviatok „Deň boja za slobodu a demokraciu.“ A vieme čo tento sviatok znamená?

Pád komunizmu v Československu je spájaný najmä s demonštráciami, ktoré sa konali od 16. novembra v Bratislave a od 17. novembra 1989 v Prahe. Hoci sa tieto prvé dve demonštrácie konali pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva a teda 50. výročia nacistických razií na Pražských vysokoškolských internátoch, ich účastníci demonštrovali slovné aj transparentmi proti komunizmu. Po zásahu bezpečnostných zložiek voči demonštrujúcim študentom a zapojení sa širokej verejnosti do ďalších demonštrácií spomienka na nacistické represie symbolicky vyústila do **pádu komunistického režimu**.

(M. Chromčová, IX.A)

Mladá slovenská poviedka

Celoštátna literárna súťaž **Mladá slovenská poviedka**, určená pre autorov do 30 rokov, je jednou z vrcholných súťaží v oblasti literárnej tvorby na Slovensku. Súťaže sa každoročne zúčastní mnoho autorov zo Slovenska i zo zahraničia. Do 12. ročníka súťaže sa zapojilo 96 mladých autorov z celého Slovenska, rozdelených do troch kategórií.

A. Bialiková z 9.A bola odbornou porotou v zložení: prof. PhDr. E.Kollárová, prof. PhDr. E.Farkašová, doc. PaedDr. J.Lomenčík, PhDr. J.Brezovský a Bc. M.Janotíková ocenená na čestné uznanie za jej poviedku, **Taxikár**.

Dvanásť ročník súťaže organizátori zasvätili najvýznamnejšiemu predstaviteľovi slovenského národného života, Ľudovítovi Štúrovi, a aj preto vybrali ako dátum odovzdávania cien deň jeho narodenín. Ocenení sa teda spolu s porotou stretli **29. októbra 2015 v knižnici A.Habovštiaka v Dolnom Kubíne**.

Keď som sa dozvedela, že moja poviedka bola ocenená „aspoň“ čestným uznaním, veľmi som sa tešila na deň slávnostného vyhlásenia výsledkov súťaže. Súčasťou podujatia však nebolo len odovzdanie ocenení súťažiacim, ale hlavne stretnutie s autormi, spätná

väzba a pripomienky k ich prácam a spoločné príjemné posedenie spojené aj s občerstvením. Bola som ocenená vecnými cenami a zborníkom prác, ktoré boli tohto roku víťazné. Mala som veľkú radosť a chuť do ďalšieho písania.

TAXIKÁR

Roztopený sneh v podobe vody kvapkal zo striech v chladné marcové ráno. Na chodníku vedúcom popod odkvapmi bolo plno kaluží, v ktorých sa odrážalo ranné slnko z východu. Ešte bolo nízko. Deň sa iba začínal a každá izba v meste zatiaľ spala za zatiahnutými závesmi. Bola sobota, a hoci takto skoro ráno celé mestečko driemalo-jeden človek nie.

Jeden človek sedel v autičku pod rúrou odkvapu, kde mu na vyleštenú karosériu- žltú ako prvé jarné lupene narcisov, kvapkala voda zo striech a niesla so sebou všetku zimnú špinu, aby ju neskôr mohla nahradiť novou, jarnou špinou. Už nie umazaným snehom, kúskami kôry z dreva na

vykurovanie ľudských príbytkov, ostatkami krmív pre vtáčiky, čo tu zimovali zo zvyku a omrvinkami z vianočného pečiva, ale prvým jarným dažďom, peľom z bláznivých kvietkov, predierajúcich sa cez sneh, škrupinkami veľkonočných kraslíc, ktoré budú rodiny o malú chvíľu zháňať, pierkami najrýchlejších lietavcov prichádzich z teplých krajín a slzami dievčat, ktorým chlapani nechceli rozchodom pokaziť Valentín, a mesiac po ňom sa im videl ako dost dobrý čas na „strhnutie náplastí“. Marcové ráno je však dnes jasné a východ slnka rozprávkový. Škoda, že ho všetci prespia. Alebo nie všetci? Čo človek v žltom aute pod odkvapom, na ktorý práve sadla tohto roku prvá lastovička v celučičkom meste?

Bol to starší muž s neupraveným strniskom a nosom smiešne malým v pomere k tvári. Hlavu v ošúchanej šiltovke mal takmer na strope kabíny auta, takže musel byť veľmi vysoký. Sedel na mieste vodiča a len jednou rukou sa letmo dotýkal volantu, akoby to bol jeho starý priateľ. Keby sa však bol pán pozrel do spätného zrkadla na svojej ľavej strane, nevidel by len dom s nevkusne krikľavou modrou omietkou, zanedbanú záhradku pred ním a špinavé okná s nehybnými závesmi, v ktorých sa len s námahou odrážalo slnko stúpajúce každou minútkou vyššie. No pán v žltom autíčku s ošúchaným nápisom TAXI-06 na kapote sa do zrkadla nepozrel a nevidel ani nohy bežiace jeho smerom.

Boli rýchle, štíhle a mladé, obuté v snehovo bielych teniskách a vyhýbali sa mlákam na polorozpadnutom chodníku, kde sa potkýnali na skalkách, čo si oči ich vlastníčky nevšimli. Dlhú ulicu, na ktorej konci stál škaredý modrý dom a pred ním taxikár v taxíku prebehla na takúto skorú rannú hodinu až nepripustne rýchlo a zabrzdila vedľa spolujazdcových dverí žltého auta. Presne tak ako v každú sobotu, už tretí týždeň po sebe. V pravej ruke držala papierový sáčok, do akého vám v reštauráciách balia nedojedené jedlo, alebo francúzske croissanty na námestí o päť ulíc ďalej.

„Meškáš, Ela.“ Zaznelo hrubým hlasom, keď sa vzápätí z auta vyšvihla postava muža. Naozaj bol vysoký, a naozaj starý, aj keď mu z hlasu bolo cítiť hnev, jeho tmavé oči sa nehnevali. Dievča obchádzalo auto a smerovalo k nemu. Nemalo viac ako trinásť rokov, ale výškou sa mohlo rovnať pánovi z taxíku. Tmavé, kučeravé vlasy jej zakrývali krk, ramená, aj časť guľatej tváre. Na perách jej pohrával úsmev, ktorý odkedy sa jej biele tenisky objavili na rohu ulice, ešte nezmizol. Podávala pánovi sáčok a prehovorila: „Volám sa Helena. Nie Ela. Mám vám odovzdať pozdrav od Kláry, ktorá nemohla prísť pretože má horúčku. A meškám, pretože sa dnes všetci vrátane mňa, ktorí nespali, pozastavili nad prenádherným východom slnka. Takže ma zdržal výhľad k východu pri kostole a predavač croissantov na námestí, ktorý inak otvára stánok v nemennom čase každý deň, ale dnes ho pri rannej cigarete na balkóne zaujalo slnko a vyfajčil až tri. Nielen, že má teraz výčitky svedomia, pretože manželke sľúbil, že si dá len jednu denne, ale zabudol aj dať piecť croissanty a musela som čakať 20 minút na lavičke pred stánkom, kým ich dopečie. Inak, je ešte horúci a tento je prvý, ktorý bol dnes upečený.“ A podala mu čokoládový croissant v papierovom sáčku. Starý pán ho prijal a prehovoril: „Veľmi dobre vieš, že ja viem, ako sa naozaj voláš. Ale ja zase veľmi dobre viem, že sa na mňa hneváš, pretože si myslíš, že som východ slnka opäť prespal, alebo si ho vôbec nevšimol. Ale dnes to tak nie je, drahá Ela. Dnes som ho videl. Od prvého lúču na obzore, až po ohnivý, stúpajúci kotúč. A vieš čo? Nepáčil sa mi.“ Pán zahryzol do croissantu. „A čo sa ti na ňom nepáčilo?“

„Nebol pekný. Len veľa svetla a štart ďalšieho škaredého dňa.“

„Škaredého?“

„Áno. Nemám rád marec, ani sneh. A ž vôbec nie to, keď sa topí. Pozdrav odo mňa sestru, že jej prajem skoré uzdravenie.“

Starý pán bol veľmi mrzutý muž, ktorý odmietal vnímať krásu okolo seba. Uchýľoval sa do svojho starého taxíku s nefunkčným ľavým stieračom a sám nechcel priznať, že škaredý modrý dom, ktorý smutne civel do ulice plnej pozostatkov snehu, patrí jemu. Kedysi veľmi dávno vedel ľudom robiť dobrú náladu, keď bol ešte naozajstný taxikár a všedná komunikácia so zákazníkmi

ako s ľuďmi, ktorých už asi nikdy neuvidí, bola jeho pracovnou povinnosťou. No teraz je iný. Je zatrpknutým starým mužom. Aspoň to si o ňom myslela Helena.

Pondelkový východ slnka už nebol natoľko krásny ako jeho sobotňajší predchodca. Možno nechcel plývať silami pre nevšimavé publikum. Ľudia utekajúci za posledným autobusom do práce, ranné zápchy všade v meste, deti vlečúce ťažké ruksaky do škôl, maminky vedúce prvákov a škôlkarov za ruky, úradníci s dôležitými kufříkmi, predavači otvárajúci svoje obchody a celý ranný zhon bol príliš uponáhľaný na to, aby si všimol vychádzajúce slnko. Slnko, vďaka ktorému trafia do práce. A v ulici s modrým domom sa žlté auto nepohlo z miesta, kde stálo v sobotu. Biele tenisky už kráčali ulicou. Sem-tam chytili nejakú mláku, ktorá ešte stále nestihla vyschnúť a zospodu začínali dostávať krémový odtieň. Dnes však nebežali, aj keď úsmev z Heleninej tváre sa nestratil. No pribudla jej na chrbte školská taška a dokonca dnes ani nekráčala sama-v ľavej ruke držala dľaň jej ryšavej a pehavej sestry Kláry, ktorá síce nebola o mnoho mladšia ako Helena, ale z očí jej žiarilo čisté šibalstvo, akoby chcela okamžite niekam ubzknúť. Do školy však zvyčajne nechodievali touto cestou. Ale dnes ráno Klára prosíkájúc a predvádzajúc plač prehovorila sestru, aby prešli ulicou okolo modrého domu. Kvôli taxikárovi, ktorému presne pred mesiacom doniesli prvý croissant.

Začalo sa to vo februári. V prvý víkend odvtedy, čo sa ich rodina prisťahovala do mesta. Klára chcela vidieť miesto, kde bude odteraz žiť a tak, vtedy v nedeľné ráno, vykročila sama do ulíc. Len tak chodila z jednej strany cesty na druhú. Snežilo a už si presne nepamätala cestu, ktorou vyšla z domu. Rukavice mala premočené od snehu, ktorý hádzala do okien na domoch, pred ktorými boli zaparkované sánky alebo postavený snehuliak. Chcela spoznať miestne deti, urobiť si kamarátov ešte predtým, než nastúpi do školy. No v domoch sa nič nepohlo. Sneh padal hustejšie a keď jej noha obutá v čižmičkách narazila na polorozpadnutý chodník oproti modrému domu v ulici kdesi na kraji mesta-zo strechy priamo nad ňou sa zosypal sneh. Neublížil jej, ale ostala celá mokrá. Chcela ísť domov, domov a domov, do tepla k sestre a rodičom a hoci bola stratená a uzímená, sľúbila si, že nebude plakať a skúsi ešte raz pohľadať cestu späť. Vtom sa niečo pohlo na prízemí modrého domu. V ľavom okne sa mykol záves a o pár chvíľ na to sa otvorili ošúchané vchodové dvere. Záhradka modrého domu bola celá pokrytá snehom. Nikto neodrhnuť chodník od dverí k ceste, preto mala Klára čas dôkladne si obzrieť človeka smerujúceho k nej, ktorý sa nie veľmi rýchlo brodil v snehu siahajúcom mu po členky. Bol to starý pán, veľmi jej pripomínajúci vlastného dedka, ktorý už bol zopár zím na druhom svete. Mal na sebe sveter modrej farby, o niečo svetlejšej ako omietka domu, ktorý ešte pre minútkou vyzeral byť úplne mŕtvy. Vlasy mal už dávno šedivé a napriek tomu, že v rukách zvieral čiapku a šál, ktoré podával Kláre, netváril sa veľmi priateľsky. Klára sa vôbec nehýbala. Bola prekvapená ako rýchlo sa veci zbehli za tú chvíľu, čo jej na hlave pristála vrstva mokrého snehu. A len keď bol ujo v polke cesty späť domov, zakričala naňho krátke: „Ďakujem“.

Deň po tom zavítali pred modrý dom návštevníci opäť. Klára s croissantom a zapožičaným šálom a čiapkou v ruke, boľavým zadkom a Helenou za päťami, pretože sa podľa rodičov nesmie túlať sama, strácať sa v cudzom meste a domov chodiť mokrá s požičancami na hlave a okolo krku. Niesli šál i čiapku vrátiť neznámemu pánovi. A zobrali preňho aj čerstvý croissant, ktorý kúpili na námestí. No dom vyzeral byť prázdny, aj keď ho celý obišli a zaklopkali na každé jedno špinavé okienko. Nakoniec to vzdali a všetko položili pred zamknuté dvere. No odchádzajúc domov netušili, že vtedy sa niečo spečatilo medzi nimi a taxikárom, ktorý ich po celý čas videl zo žltého auta pokrytého snehom.

Dnes ráno je prvý apríl. Nedeľa. Klára má narodeniny a preto chce taxikárovi doniesť niečo iné ako zvyčajný croissant. Sestry kráčajú mestom a každá nesie kúsok torty. Nie je veľmi krásna, pretože tá krajšia sa bude jesť až poobede na rodinnej oslave. Túto robili ony dve spoločne. Päťkrát už navštívili taxikára v jeho modrom sídle. Začalo sa to tým, keď doniesli vrátiť čiapku i rukavice a na ďalší víkend sa išli pozrieť, či si ich taxikár zpred dverí vzal a doniesli mu zase ďalší croissant. Bol to všetko Klárin nápad, s Heleninou plnou podporou. Klára nemala rada keď bol niekto smutný. A obzvlášť niekto, kto pre ňu, vtedy neznáme dievčatko s mokrou hlavou od snehovej spršky, urobil dobrý skutok. Návštevy u taxikára však neboli veľmi dlhé. Dozvedeli sa od neho len

toľko, čo im povedal počas opravovania stierača na taxíku a šomrania na počasie. To, že 40 rokov pracoval ako taxikár, že mu pred rokom zdochol pes, má alergiu na asi všetko okrem snehu a kedysi chcel byť lekárom, ale vyhodili ho z vysokej školy. Vôbec sa neusmieval, akoby to už bol aj zabudol. No keď sa pred jeho dverami objavili sestry s narodeninovou tortou, bol to zlomový okamih. Nielen preto, že im dal z vďaky dva keksíky, ale, prvýkrát sa usmial.

Rodičia sestier povolili pozvať taxikára niekedy ku nim na obed. A ten pozvanie prijal. Potom sa Helena s Klárou hrávali v taxíku na taxikárky a síce pokazili aj druhý stierač, ujo nešomral ani spoly tak ako zvykol pred pár mesiacmi na všetko. Usmieval sa taktiež viac. Začiatkom mája mala Klárina sučka šteniatka a tak jedno vzali a darovali taxikárovi, aby nesmútil za tým minuloročným psíkom. Ale taxikár už dlhší čas nesmútil. Keď zbadal dievčatá na rohu ulice, vždy ich vítal sladkosťami, ktoré pre ne chodieval kupovať. Kým on opravoval jeho starý taxík tak, aby bol opäť pojazdný, dievčatá sa hrávali so šteniatkom v záhrade, ktorú kvôli nim začal kosiť. „Bol som dlho slepý. A musím sa vám poďakovať. Oslobodili ste ma. Veľa som toho za svoj život pokazil, urobil nezrádateľný počet chýb, ublížil mnoho ľuďom. A samota bol môj trest. Chcem sa vám poďakovať, že ste mi ukázali, že stále žijú ľudia, ktorý si všímajú svet okolo. Aj skrytý ľudský smútok. Ved' s deťmi, ktoré si na mňa každý víkend nájdu čas predsa nemôžem byť sám.“ Vtedy pozorovali západ slnka na lavičke v jeho vykosenej záhrade. „Ujo, mám ťa rada ako svojho dedka.“ Objala ho Klára. „A ja tiež.“ Usmiala sa Helena. A vtedy sa taxikár usmieval s leskom v očiach.

Prišlo leto, prešla zima, odišla jar, ďalšie leto zmizlo za obzorom. A potom znova, znova a znova. Dvor taxikára už nikto nekosal, šteniatko bolo dávno veľkým psom, ktoré patrilo opäť Kláre. Ale už Kláre vyštudovanej psychologičke bývajúcej v ďalekom meste, v byte pri parku do ktorého chodí s týmto psíkom každý deň. Helena dodnes v mestečku sleduje ranné slnko, no už nie z kopca pri kostole, ale z balkóna svojho hotela a potom chodíva kupovať croissanty na námestie. Ale už pre svojich dvoch synčekov, nie pre taxikára. A akého vlastne? Všetci obyvatelia mestečka by aj odprisahali, že po týchto uliciach žiadny smutný starý taxikár bývajúci v modrom dome na kraji mesta, nikdy nechodil. No sestry, pre ktoré sa stánok s croissantami stal pravidelnou zastávkou a víkend časom stálej návštevy druhého starého otca, vedia svoje. Už to bude pár rokov čo sa taxík nepohol a na okenice modrého domu sadá prach. Čo na lavičke na ujom dvore sedávajú samé. Pár zím prešlo odkedy taxikár odišiel. Málokto si to všimol, život išiel ďalej.

A tak to býva. Ľudia idú ďalej. Prechádzajú okolo výlohy hudobní, starého kostola, arboréta, knižnice-nič si nevšimnú. Idú rýchlo, tam kam potrebujú, ani nezaregistrujú, že po druhej strane cesty uteká plačúce dieťa, že starenke pred drogeriou sa rozsypal nákup, že pánovi idúcemu okolo vypadla z vrecka peňaženka, že okolo nich prefrklo TAXI 06. Vôbec nič si nevšimnú. Nenapadne ich, pomôcť niektorému z nich, zamyslieť sa, aký je ich život. Život toho taxikára, čo ide kdesi tak rýchlo. Aký bude jeho život o 30 rokov? Život tých ľudí, čo si nič nevšímajú, kľudne aj o hodinu. Budú ešte stále kráčať po prejdení nasledujúcej križovatky? Ako ďaleko zájde ten taxikár? Po nasledujúcu križovatku? Možno na nej odbočí doľava, k modrému domu, odstaví taxík, ktorý sa už viac nepohne z miesta. Dnes je slnečný deň. A toho taxikára práve vyhodili z vysokej školy.

(A. Bialiková, IX.A)

Polomské štyri zvony

Polomské štyri zvony je súťaž v prednese poézie a prózy a vo vlastnej tvorbe. Usporiadateľom súťaže je Základná škola v Polomke. Na našej škole sa školské kolo konalo dňa **16. novembra 2015**, v ktorej žiaci získali nasledovné umiestnenia:

1. kategória - poézia – Bibiána Zlúkyová, III.A – 1. miesto

- próza – Alexandra Mecková, III.A – 1. miesto
- 2. kategória - poézia – Aneta Haľaková, VII.A – 1. miesto
- próza – Kristína Gandžalová, VII.A – 1. miesto
- Jakub Bútora, VI.A – 2. miesto
- Róbert Tlučák, VI.A – 3. miesto
- 3. kategória - poézia – Veronika Borloková, VIII.A – 1. miesto
- próza – Vanesa Kulifajová, VIII.A – 1. miesto.

Do vlastnej literárnej tvorby sa zapojili žiačky Kristína Gandžalová, VII.A a Alžbeta Bialiková, IX.A.

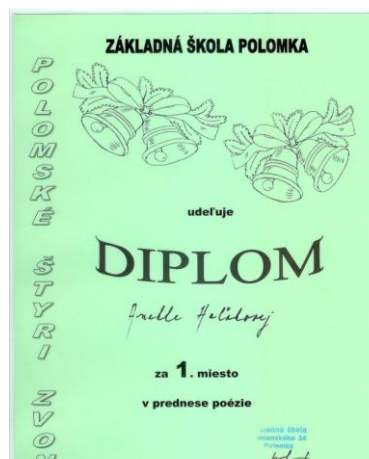
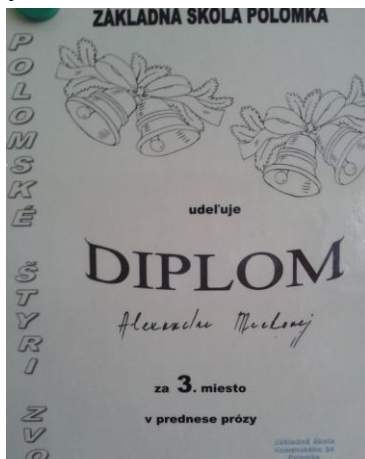
Dňa 27. novembra 2015 sa konala súťaž v Polomke. Súťaž sa konala na počesť Polomskej vzbury a mala dve časti: prednes poézie a prózy a vlastná literárna tvorba.

V umeleckom prednese súťažili B. Zlúkyová, III.A, A. Mecková, III.A a A. Haľaková, VII.A.

Ocenenia získali: A. Mecková – 3. miesto

A. Haľaková – 1. miesto.

Vo vlastnej literárnej tvorbe získala 2. miesto A. Bialiková prácou na tému „Slovensko – moja vlasť.“ Ďakujeme p. učiteľkám Mgr. M. Skladanej, Mgr. I. Zlúkyovej a Mgr. M. Krupovej za prípravu žiakov na súťaž a všetkým žiakom ďakujeme za reprezentáciu školy a oceneným blahželáme.

(R. Pokošová, IX.A)

Gerbócová literárna Snina

V minulom školskom roku 2014/15 prihlásila do literárnej súťaže „Gerbócová literárna Snina“ p. uč. **Mgr. Ľ. Vaculčiaková** žiačku **Petru Kantorisovú (V.A)**, ktorá bola v tom čase členkou literárno-etického krúžku. Do súťaže poslala viaceré práce. Vyhodnotenie súťaže sa uskutočnilo dňa **27. novembra 2015** o 17:00 hodine v kaštieli v Snine. Práce sa vyhodnocovali počas letných prázdnin.

Gratulujeme **P. Kantorisovej**, ktorá v 1. kategórii v poézii získala krásne **3. miesto**. Porota o jej tvorbe povedala: „Báseň (podobne ako 4 riekanky a ďalšia báseň) vtipne spracúva tradičnú prírodnú tematiku. Báseň Voľba kráľa inovuje motív voľby kráľa zvierat do komickej pointy, rytmicky je vystavaná primerane veku autorky.“

Zopár informácií o tejto súťaži: 1. Gerbócová literárna Snina je súťaž určená autorom poézie, prózy a eseje bez vekového obmedzenia, rozdelená do kategórií.

2. Môžu sa na nej zúčastniť autori s príspevkami, ktoré neboli dosiaľ publikované. Zúčastniť sa môžu aj autori, ktorí boli v predchádzajúcich ročníkoch odmenení cenou alebo čestným uznaním.

3. Súťaž je neanonymná.

4. Práce musia byť predložené v slovenskom jazyku.

5. Zaslané práce budú rozdelené do troch skupín (autori poézie, prózy, eseje) a každá skupina sa hodnotí v štyroch kategóriách.

Kategória A: žiaci 1. – 4. ročníka základných škôl

Kategória B: žiaci 5. – 9. ročníka základných škôl a osemročných gymnázií (prima -kvarta)

Kategória C: študenti stredných škôl, gymnázií a osemročných gymnázií (kvinta-oktáva)

Kategória D: dospelí bez obmedzenia veku (vrátane študentov vysokých škôl)

Ďakujeme p. uč. **Mgr. Ľ. Vaculčiakovej** za prípravu žiačky na súťaž a **P. Kantorisovej** za reprezentáciu školy.

(O. Martinec, IX.A)

Testovanie 5

Testovanie 5-2015 sa uskutočnilo **25. novembra 2015 (streda)**. Zúčastnili sa ho všetci žiaci 5. ročníka ZŠ, okrem žiakov s mentálnym postihnutím. Testovanie žiakov so

zdravotným znevýhodnením vzdelávaných formou školskej integrácie podľa individuálneho vzdelávacieho programu bolo realizované iba na vybraných školách.

Cieľom testovania bolo získať objektívne informácie o výkone žiakov pri vstupe na vzdelávací stupeň ISCED 2. Žiaci mali 30 úloh z matematiky a 30 zo slovenského jazyka, na ktorých vypracovanie mali 120 minút. Ďakujeme p. uč. **Ing. M. Tešlarovi a Mgr. M. Krupovej** za prípravu žiakov na testovanie.

Všetkým testovaným žiakom prajeme dobré výsledky.

(V. Syčová, IX.A)

Výlet v Banskej Bystrici

Dňa **12. novembra 2015** sa niektorí žiaci druhého stupňa zúčastnili výletu v **Banskej Bystrici**, ktorý organizovali pani učiteľky **Mgr. Skladaná, Mgr. Kantorisová a Mgr. Pravotiaková**. Žiaci navštívili Tihányiovský kaštieľ v Radvani a vedeckú knižnicu. Boli sme sa pozrieť na umelecké fotografie, výstavu krištáľov, v tvorivých dielňach sme sa dozvedeli veľa zaujímavého o plastoch a boli sme obdarovaní vtáčou búdkou s PET fľaše. Následne sme sa presunuli na výstavu hračiek, s ktorými sme sa mohli aj zahrať. Nakoniec sme boli odmenení troma hodinami v Obchodnom centre Europa shopping center. Výlet sme si výborne užili a dúfame, že si ho zopakujeme.

(P. Pilát, IX.A)

Burza stredných škôl

Dňa **5. novembra 2015** sa žiaci deviateho ročníka našej školy zúčastnili podujatia **Burzy stredných škôl**, ktorá sa konala v Kultúrnom dome v **Závadke nad Hronom**. Prostredníctvom prezentácií a materiálov škôl

boli informovaní o mnohých výhodách jednotlivých škôl. Prezentovalo sa 12 stredných škôl. Na tejto Burze sa okrem našich deviatakov zúčastnili aj žiaci z Telgártu, Heľpy, Polomky a Závadky. Burza trvala od 9:00 do 11:00 hodiny a dozor nad nimi mali **Mgr. R. Kantorisová, Bc. D. Lakandová a D. Kolláriková**. Dúfame, že žiakom toto podujatie pomohlo pri výbere strednej školy.

(A. Lakanda, IX.A)

5 PROTI 5

Dňa **18. novembra 2015** sa na našej škole konala súťaž **5 proti 5**, ktorú organizovali **žiaci 9.A** triedy a pani učiteľka **Ing. A. Pravotiaková**. Súťaž moderovali **Zuzana Puťošová a Rúta Pokošová** z 9.A. Pri organizovaní súťaže spolupracovali aj L. Šavolová, M. Chromčová, O. Martinec a A. Lakanda. Boli sme potešení s veľkou účasťou žiakov z ročníkov štvrtej až deviatej triedy. Prví súťažili žiaci **4.A** (D.Hrčáková, N.Pokošová, D.Krajčí, Ch.Suchánek, J.Gandžala) a **5.A** (P.Pletka, M.Mišurda, R.Harvan, S.Pompura, M.Vojtko), druhí súťažili **6.A** (A. Veštúr, J.Halušková, J.Kamzíková, J.Bútorá, S.Ševcová) a **7.A** (K.Gandžalová, J.Pajer, J.Klimko, G.Gáliková, J.Sedmák), tretí súťažili **8.A** (M.Zlúky, M.Hlaváčik, V.Borloková, P.Homolová, M.Refka) a **9.A** (D.Tešlár, P.Pilát, V.Syčová, B.Kolláriková, A. Bialiková). Najvyšší počet bodov získali deviataci, ktorí bojovali o výhru s učiteľmi. Bohužiaľ v súboji s učiteľmi prehrali. Za učiteľov bojovali pani učiteľky M.Skladaná, K.Kanošová, M.Kalmanová, I.Datková a M.Huťová. Menší program si pre nás pripravili aj žiačky zo 7.A triedy. Ďakujeme aj sponzorovi **O. Pokošovi** za peňažný príspevok.

Nasledujúca aktivita, ktorá sa bude konať v blízkej budúcnosti na našej škole sa volá

NAŠA ŠKOLA MÁ TALENT!!!!!!

Tešíme sa na Vašu účasť.

(Z. Puťošová, R. Pokošová, IX.A)

4.A ↓

5.A ↓ učiteľky

6.A

7.A

8.A

9.A

Komparo

Dňa **12. novembra 2015** si žiaci **8. a 9. ročníka** vyskúšali svoje vedomosti v testoch **Komparo**. Veľa žiakov si myslí, že to bolo ťažké. A aj bolo. V rámci testovania KOMPARO si napísali deviataci test z matematiky a slovenského jazyka, ôsmaci nielenže písali slovenčinu a matematiku, ale aj prírodovedné predmety, kde sa testujú aj všeobecné študijné predpoklady.

Testy KOMPARO sa zámerné veľmi podobajú na Testovanie 9 – testujú rovnaké učivo, obsahujú rovnaký počet a rovnaké typy otázok, žiaci majú na ich vypracovanie rovnaký čas a majú povolené rovnaké pomôcky. Dôvod tejto podobnosti je ten, že KOMPARO má deviatikom slúžiť ako neoficiálna „generálka“ na Testovanie 9. Testy sú niekedy o čosi

náročnejšie ako v Testovaní 9. Nikdy nevybočujú z učiva predpísaného štátnym vzdelávacím programom, len sa ho držia dôslednejšie a nevyhýbajú sa ani náročnejším učivám či typom otázok. Pedagogický dozor bola **Mgr. Renáta Kantorisová**.

Dúfame, že sa našim deviatakom podarí čo najlepšie pripraviť na aprílové Testovanie 9 – Monitor.

(B. Kolláriková, IX.A)

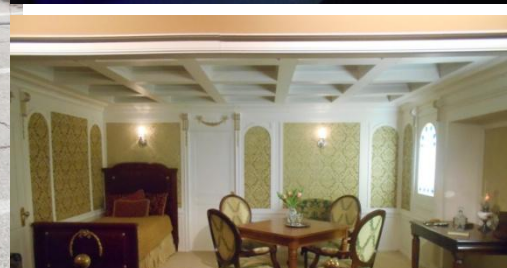
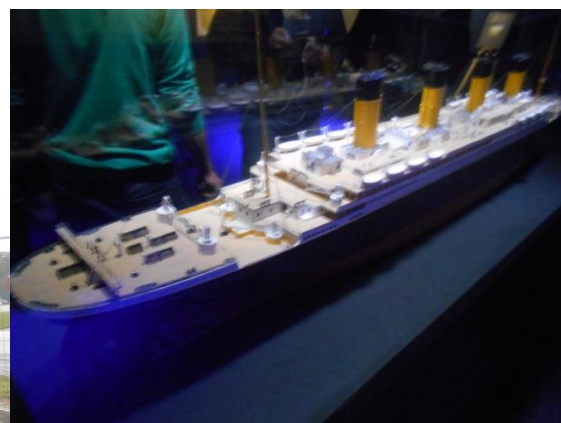
KOMPARO Deviataci v Bratislave

Deviataci, najstarší žiaci našej školy, sa v pondelok **30. novembra 2015**, posledný novembrový deň, vybrali pod krídlami triednej pani učiteľky **Mgr. M. Krupovej** na výlet do hlavného mesta Slovenska, do ďalekej **Bratislavy**. Po vstávaní do hlbkej noci a prekúrenom rannom vlaku sme sa vo Zvolene všetci nahrnuli do priameho spoja do Bratislavy. Meter za metrom sme míňali roviny Podunajskej nížiny, smiali sa a maškrtili. Keď náš rýchlovlak zastal na hlavnej bratislavskej železničnej stanici, boli sme všetci plní očakávaní. A sladkosťi. Ale hlavne očakávaní. MHD-čkou sme sa viezli zo stanice, okolo Bratislavského hradu a Dómu sv. Martina, popod Reštauráciu UFO na moste SNP, až sme konečne dorazili pred Inchebu, kde sa konala **výstava TITANIC**, ktorú sme všetci chceli vidieť.

Celá prehliadka od pôvodných exponátov, cez príbehy pasažierov, až po „palubný lístok“ s menom a údajmi o konkrétnom cestujúcom na palube Titanicu, ktorý každý z nás dostal bola veľmi zaujímavá. Dozvedeli sme sa zaujímavosti o stavbe lode, o jej luxusnom vybavení, ale aj dôvody a fakty, prečo došlo k jej zrážke s ľadovcom a následnom potopení. Prehliadka bola doplnená o audio sprievodcu a premietanie záberov nielen historických, ale aj tých, ktoré dokumentujú príbeh exponátov vyťahnutých z hĺbky 3821 m pod morskou hladinou. Výstava sa nám veľmi páčila. Škoda, že počasie nám neprialo. Mali sme v pláne navštíviť staré mesto a vianočné trhy. Namiesto toho sme však išli do nákupného centra blízko Incheby - do Auparku.

Z výletu sme však mali veľkú radosť. Cesta domov, ktorá zahŕňala mnoho čakania na vlakové spoje a prestupovania, aby sme sa nakoniec tesne pred polnocou dostali domov, boli sme unavení, no takisto plní zážitkov. Ako celá deviata trieda sa chceme poďakovať našej triednej pani učiteľke Krupovej, ktorá bola ochotná zobrať nás na takýto super výlet a tešíme sa na ďalšie triedne akcie, ktoré bude ochotná s nami absolvovať! Taktiež sa chceme poďakovať aj pani Chromčovej, ktorá ako rodič dohliadala na našu bezpečnosť. ☺

(A. Bialiková, IX.A)

Príbehy šikanovaných celebrit

Vyučovanie v Podbrezovej

Študenti **Súkromného gymnázia Železiarne Podbrezová** si pripravili **týždňový výučbový kemp** pre žiakov deviateho ročníka Základnej školy z Pohorelej. Denný kemp bol realizovaný počas týždňa od **23. do 27. novembra 2015**. Žiaci a žiačky sa každý deň dostavili do priestorov Súkromného gymnázia v Lopeji, kde bola realizovaná výučba. Denný program bol nasledovný:

Pondelok - uvítanie na škole, predbežné vstupné testy zo SJL, ANJ a INF, obed, poobedňajšia športová aktivita.

Utorok - intenzívny kurz ANJ realizovaný americkými lektormi, obed, výučba informatiky.

Streda - výučba SJL, obed, športové aktivity (golfový тренаžér).

Štvrtok - výučba ANJ, obed, výučba SJL.

Piatok - Záverečný vyhodnocovací test, športový turnaj, obed, záverečná párty, vyhodnotenie, rozdanie cien, ukončenie.

Žiaci mali zabezpečený obed zdarma a preplatenie všetkých cestovných nákladov, ďalej im boli poskytnuté učebné materiály a pomôcky pre základnú školu.

Žiakom sa týždenný pobyt na strednej škole veľmi páčil, bolo to pre nich niečo nové, odniesli si so sebou veľa zážitkov, vznikli nové kamarátstva a možno poniektorí sa na túto školu v septembri vrátia a budú študovať na tejto škole. Chceme sa poďakovať p. učiteľke **Mgr. Janke Syčovej**, ktorá vyučovanie na tejto škole zorganizovala a p. uč. **Mgr. M. Krupovej**, ktorá nás sprevádzala a bola pedagogickým dozorom počas celého týždňa.

(Z. Puťošová, IX.A)

Taylor Swift

Taylor Swift
ŠIKANA INŠPIROVALA .

Keď som chodila na strednú školu, zažila som jeden nepekný zážitok, ktorý sa dnes dal označiť ZA ŠIKANU...

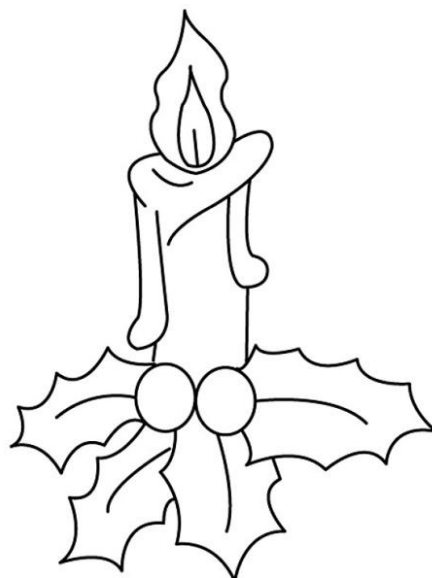
„Mala som skupinu kamarátok, ktoré si o sebe mysleli, že sú najkrajšie a najpopulárnejšie na celej škole. Ja som podľa nich prestala byť populárna a nemala som cool vecičky ako ony, takže sa so mnou jedného dňa prestali rozprávať. Po pár týždňoch mi jedna z nich šplechla do tváre, že som lúzerka, lebo mám rada country hudbu a to nie je cool. Našťastie, v deviatej triede som sa presťahovala z Pensylvánie do mesta Nashville a tam som podpísala zmluvu z hudobným vydavateľstvom na country album!

No nie je šikana zvláštna? Robia si z vás srandu a vysmievajú sa presne z toho, čo máte najradšej a čo vám ide najlepšie! Každý deň po škole som vtedy prišla domov nahnevaná, sklamaná, v slzách a nenávisťou k životu. Namiesto depkovania som však začala písať pesničky a vylievala som si svoje srdce do hudby. Ja im raz ukážem, myslela som si. Šikana bola otrasná, keďže country hudba bolo to jediné čo ma zaujímalo, a ony vlastne chceli, aby som si vybrala medzi hudbou, ktorú som milovala, a kamarátkami, ktoré by sa mi aj tak otočili chrbtom. Ja som si však vybrala hudbu... Myslíte si, že by chceli byť so mnou kamarátky dnes, keď som omnoho populárnejšia ako ony? Takéto falošné kamarátstva za to vôbec nestoja!”

(L. Šavolová, IX.A)

Vyfarbi si obrázky

Pohoreľské nárečie

Pohoreľské nárečie

Časť tretia

- slová z nášho nárečia začínajúce na písmeno **G** až **J**
- náhodné slová z pohoreľského nárečia

gacoper – netopier
gad'ak, gad'ica, gad'aci – zlý muž, zlá žena, zlí ľudia
gamba – pera
gang – chodba okolo domu, terasa
gasiť – hasiť
gavəd' – háved', banda, zoskupenie ľudí rôzneho veku a pohlavia
gažmęrka – vlnená šatka "kašmír"
gigacə – egreše
gińec – sud na kapustu
glogať – glgať
gl'ajz – koľaj, azyl pri hre
gl'ina – hlina, zemina
gnoj – hnoj
gňazdo – hniezdo
gñiť – hniť
goloruč – nič neprinášajúc
grapl'a – šiška, pampúšik (jedlo)
grb – telesný hrb
grōcka – priehrada
grogl'ik – golierik
grochmal' – škrob
grompoš – haluznatý klát
gruchnōť – zvaliť sa, spadnúť
grunt – pozemok
gryzivęška – lakomec, ktorý nedopraje ani sebe ("aj vši by jedol")
gvizdať – hvízdať, písať
ham, hamovať – brzda, brzdiť
hamęrńik – obyvateľ osád niekdajších Pohoreľkých železiarní (Poh.Maša, Zlatno, Švábolka, Vaľkovňa, Nová Maša, Č.Skala)
hamišovať – žmurkať, pretvárať sa
hampul'a – kotrba, hlúpa hlava
haręšt – väzenie
harul'a – zemiaková placka
hən – tam
hēt – preč
hibki – pružný

Hó! Hóha! – Postoj! Neutekaj!
hol'smica – ušianka
hrd'it' sə – tešiť sa, byť rád
hręch – 1. hriech, 2. zvada, bitka
hrisko – ihrisko
hrńec – hrniec
hrozny – 1. hrozný, 2. veľmi veľký
chlop – 1. chlap, 2. manžel
chlopec – chlapec
chmacnōť – chmatnúť
chmara – oblak, mrak
chmarit' sə – oblačiť sa
chočo – hocičo
chodzjak – všelijako, zle-nedobre
chološne – doma tkané mužské nohavice zo surovej ovčej vlny
chraniť – pochovávať
chrjapšęať – chrapčať
chrobačny – červivý
chrōmeť – krívať
chtōž / chtōš – kto, ktože
chytro – rýchlo
chyža – izba
igla – ihla
igl'ica – ihlica
igra – hra
jablučńik – kmuškát štítovitolistý
jafęry – čučoriedky
jagžę! – akože! (**Jakžę byz go neznal!** – Ako by si ho nepoznal!)
jahńička – malá ovečka
jagoda – jahoda
jaksik – azda, vari, hádam, podistým
jarec – jačmeň
jaręk – potôčik
jarmočan – jarmočník
jatka – mäsiarstvo, predajňa mäsa
jazęr – tisíc (napr. šindľov)
jego – jeho
jedzyńa – jedlo, strava
jęnkať – koktať (**zajęnkovať sə** -

koktať, zakoktávať sa)
jeslí – ak, keď

jəndzor – zlostník
juhas – valach

(A. Bialiková, IX.A)

Pohoreľské príslovia a porekadlá

*Koho kosa prfša, tego luka šyrša.
Keť pamboch da, aj z motyki vystreľi.
Doba dobre najde, aj keď slonko zajde.
Modrę očy panske, ale so cyganske.
Buchňol sə do nej jak vol do kopy siana.
Ňę tego ptački chto ich vę, ale chto ich zę.
Mala hrpka pyta vjac.
Hľadi jak tele na novę vrata.
Možę trava psom rosnoť, keď koňe vydechňo.
Pre každę opicę ma pamboch truhlicę.
Triařęna hus zagaga.
Lepšy kus chľeba jako pęro za klobukęm.
Ďe sə dva bijo, treťi sə ryhočę.
Beda tymu dvorovi, d'e roskazuje krova volovi.
Komu kačka, komu hus.
Robiť najlepšy naučy brezovy prut.
Posměval sə kotęl paňvi a obidva byľi čarni.
Každo sə tam řahňe d'e sə ulahňe.
Služobny chľęp smačny, al'e je krvačny.
Lachke nadobutki ňepadaję na d'etki.
Pes sə ľęn v roskošu zbesňeje.*

(A. Bialiková, IX.A)

Vianočné vinš

Letí k Tebe darček z neba, je v ňom všetko čo Ti treba,
šťastie, pokoj, láska, neha, Ježiško má rád aj Teba.
Stromček sa už ligoce, prajem krásne Vianoce.

Drevo v krbe praská, v našich srdciach láska.
Ihličie krásne vonia, zvončky tíško zvonja.
Plamienok v srdci blkoce, prajeme krásne Vianoce.

Vianoce krásne a čisté ako sneh, v rodine pohodu a smiech.
Silvestrovskú náladu po celý rok,
šťastie nech sprevádza každý Váš krok.

Na okná už mráz nám kreslí, Vianoce k nám pokoj vniesli.
Pod stromčekom darček malý, nech Vám srdce šťastím žiari.

Časopis vydáva ZŠ s MŠ Pohorelá, Kpt. Nálepku 878, 976 69 Pohorelá. **Šéfredaktor časopisu:** A. Bialiková (IX..A), **predseda redakčnej rady:** A. Lakanda (IX.A). Ide o mesačník. Časopis vyšiel v decembri 2015. Časopis bol založený v šk. roku 2013/14 a vychádza od septembra 2013. **Redaktori:** A. Bialiková, O. Martinec, A. Lakanda, P. Pilát, R. Grajciarová, Z. Puťošová, M. Chromčová, R. Pokošová, V. Syčová, B. Kolláriková, D. Tešlár, L. Šavolová, X. Hazáková a D. Pompura z IX.A. **Pedagogický dozor:** Mgr. Mariana Krupová.